

Schimonahia Siluana VLAD

GÂNDURI DIN ÎNCREDINȚARE

Antologie de Elena Cristina Sturzu

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA

Iași, 2023

Fii ca tine, fii cum ești!

Primește aluatul vieții și al persoanei tale ca pe un dar de la Dumnezeu, așa cum este el, cu bunele și mai puțin bunele lui, cu slăbiciuni și neputințe, cu tot, și acceptă că sunt ale tale. Apoi, mergi cu darul acesta la Sfântul Altar și încredințează-l Lui în timpul Sfintei Liturghii, după ce ai făcut cele de cuviință pentru asta: să te spovedești, să te împaci cu cei care te-au supărat, să-i binecuvântezi pe cei ce te blestemă și te ocărăsc și toate cele cerute de Domnul. Așadar, încredințează-ți darul acolo și așteaptă ca Domnul să primească ale Sale dintru ale Sale și să le transforme cu harul Lui în loc potrivit ca să-Și plece capul. Primește-L și ocrotește-L în inima și în viața ta și El te va crește cum numai El știe!

Fii ca tine, fii cum ești! Pentru că, numai fiind cum ești, vei putea deveni cum ești chemat de Dumnezeu să devii! Dacă vei încerca să te construiești după un model străin de cel sădit de Dumnezeu în tine de la zămislire, chipul Său în adâncul tău, vei rătăci și vei suferi mult.

Asta e lucrarea noastră: să-L primim, să-I facem loc în noi! E atât de simplu! Adevărat că nu e ușor, dar El Însuși lucrează împreună cu noi la aceasta!

El îți lasă darul vieții și darul mântuirii pe mâinile tale și te lasă să fii împreună creator cu El!

În fiecare zi, în fiecare clipă chiar, îmi iau lutul în mâini, adică toată zestrea mea bio-psiho-socio-culturală, și, cu harul Lui, îl frământ și îl modelez împotrivindu-mă sugestiilor străine dar folosind și energiile Lui.

Eu nu mă pot crea din nou, nu pot fi fiica altor părinți, nu mă pot naște în altă țară și cu altă culoare a ochilor, nu pot fi mai inteligentă decât sunt și nici mai frumoasă! Dar pot, în El și cu El, să mă fac fiică a lui Dumnezeu! Eu am luat asta în serios și asta este truda mea acum!

Și în fiecare zi o iau de la capăt, și în fiecare seară Îi arăt rezultatele. De multe ori Îi arăt doar ce n-am făcut sau ce am făcut altfel decât dorea inima mea. Alteori nu-I duc decât un pumn de lut stâlcit în toate felurile, dar e al meu. Nu e plagiat. Și El surâde și-mi spune să intru în bucuria Lui, chiar dacă eu nu am nici un rezultat. El știe că eu Îi sunt credincioasă și că am luat în serios, pe viață și pe moarte, Poruncile și Făgăduințele Lui, în ciuda neputințelor și împotrivirilor lutului firii mele!

E minunat și înfricoșător să fii în Mâinile Domnului, pentru că El îți lasă darul vieții și Darul Mântuirii și te cheamă să fii împreună creator cu El!

E mai ușor să fii decât să pari că ești!

E mai ușor să fii decât să pari că ești!

E mai ușor, pentru că a fi nu este povara noastră, ci a Celui ce este, adică a lui Dumnezeu, și Însuși Domnul ne spune: „Luați povara Mea că este ușoară”!

Și tot El ne luminează cât de greu este să-L prigonim, pe El, Adevărul, când îi spune cu milă și dragoste Sfântului Apostol Pavel pe drumul Damascului: „Eu sunt Iisus pe Care tu Îl prigonești. Greu îți este să izbești cu piciorul în țepușă!”. Pe El, Adevărul izgonit și prigonit, Îl doare rana mea și nu rănilile pe care I le facem noi, prigonindu-L!

Da, Adevărul ne face liberi și Duhul Său Cel Sfânt ne va vindeca de toate neputințele și ne va învăța toate. Acestea nu sunt cuvinte goale, ci cuvinte pline, cuvinte care au în ele chiar puterea de care avem nevoie!

Trăirea atentă a durerii, a furiei, a fricii, a tristeții, străpunge inima împietrită

Vindecarea ne vine de la înnoirea minții prin „răsturnarea” ei (*metanoia*), a felului ei de a lucra. Omul vechi „gândește” cu mintea sa încercând cu disperare să obțină rezultate, să împlinească obiective și dorințe, toate centrate pe căutarea plăcerii și fuga de durere. Dar fuga de durere devine chiar fuga de viața noastră care, în acea clipă, e durere, sau furie, sau frică! Fugind de această durere, fugim de locul Întâlnirii cu Viața Care ni se oferă.

A ne dezbrăca de omul vechi înseamnă a renunța la tiparele de fugă, de apărare, de acele conținuturi ale „sinelui protector”: scuzarea de sine, acuzarea celuilalt, amintirea situațiilor asemănătoare, imaginarea unor scenarii de răzbunare sau ameliorare, ascultarea impulsului de atac sau fuga. Toate urmăresc ieșirea din durerea de a simți ceea ce este în noi. Simțim furie? Nu putem îndura asta. Avem nevoie să o manifestăm în impulsuri și fapte agresive sau autoagresive, sau să o amorțim cu o substanță sau un comportament „mângâietor”.

„Răsturnând mintea”, alegem să nu mai fugim: să ne asumăm ce trăim prin atenție la starea respectivă și să o trăim cu Domnul. Așa, atenția minții nu se mai risipește în căutarea de soluții de evadare sau rezolvare, iar rațiunea se lipește de Numele Domnului în loc să se spargă în gânduri și fapte rele... Și toate se prefac, se transformă! Și numai așa ne eliberăm cu adevărat de durere. Numai prin trăirea ei cu Domnul. Și asta e posibil prin împreună-lucrarea minții noastre, prin atenție, cu rațiunea, prin chemarea Domnului, și cu inima, prin deschiderea, prin acceptarea durerii în orice formă ar fi ea. Trăirea atentă a durerii, a furiei, a fricii, a tristeții, străpunge inima împietrită și, pe acolo, intră Mângâietorul!

Nu e minunat?

Nu mai e nevoie să ne prefacem că nu suntem furioși, pentru că putem oferi Domnului furia noastră să o transforme El în ce ne este de folos. Și așa descoperim

acea „rânduială” lăuntrică în care nu știm ce va urma, dar știm că ce va urma este lucrarea Domnului cu noi. E Darul Lui, necunoscut, neprevăzut, dar așteptat și dorit și lucrat și de noi prin nevoința atenției, a rugăciunii și a încrederii.

Vezi tu, Om drag, cum se scrie „filocalia” în om! Noi doar încercăm să fim onești cu noi înșine și să facem poruncile așa cum putem. Ascultăm un sfat, lucrăm o pravilă, urmăm o învățătură și Domnul vine și face ce are El de făcut. Dar numai și numai dacă vrem și dacă Îl primim *așa cum ni Se oferă El* și nu cum ne dorim noi cu mintea cea veche.

Nu scăpăm de suferința care devine tot mai prezentă

Dumnezeu ne-a ales pe toți, pe fiecare dintre noi, să fim oameni și, a fi om înseamnă să-ți afli sensul existenței și bucuria de a fi în Dumnezeu, în relația vie cu El.

De ce nu răspundem toți?

Sau, de ce alegem să răspundem într-o limbă a dorințelor trecătoare și ucigătoare de suflet?

Pentru că refuzăm Crucea. Și o refuzăm pentru că o privim cu vederea celui rău care ne-o prezintă ca pe o suferință care ni se cuvine ca pedeapsă pentru nevrednicia noastră din partea Unui Dumnezeu drept!

Și ce ne aduce această privire piezișă? Suferință! Multă și urâtă suferință! Și cum o trăim? Folosindu-ne

Domnul așteaptă cu răbdare să ne amintim de El și să ieșim din legile iubirii omenești ca să iubim cu iubirea Lui

Fiecare cădere ne arată diferența dintre „teorie și practică” (lăsând de o parte felul greșit în care citim cuvântul *teorie*).

Mintea noastră are două puteri: una activă – mintea rațională, cugetătoare – care *face* lucrări și una pasivă – mintea-duh, sau *nous*, sau mintea-inimă), care *îndură* lucrări. Când învățăm ceva, mintea activă își zidește sinapse pentru a-și depozita știința și a o folosi la nevoie, dând comenzi puterilor executive ale sufletului. Mintea pasivă nu este afectată de cele învățate dacă acestea nu vin de la Sursa Vieții, Dumnezeu, Cel ce a zidit-o cu scopul de a primi harul necreat, destinat omului și de a-l transmite ca lumină, inspirație, înțelepciune puterii active, cugetătoare și celorlalte puteri ale sufletului.

Prin căderea protopărinților noștri, omul a primit în mintea lui pasivă sugestii de la o altă sursă, de la cea demonică, și s-a desprins astfel de legătura de har cu Dumnezeu. Fără Dumnezeu au apărut în sufletul omului puteri noi, afectele: frica, rușinea, foamea, setea, oboseala, frigul, neputința, însoțite de durere când nu sunt satisfăcute și de plăcere când sunt satisfăcute. Astfel omul s-a centrat pe sine, pe ce simte el și și-a orientat puterile sufletului spre căutarea simțirilor plăcute și evitarea celor dureroase. Aici își au sursa științele și tehnicile omenești. Pentru asta omul a fost nevoit să

se bazeze pe capacitatea minții sale active de a lucra și păstra rezultatele eficiente ale științei sale.

Mintea duh a căzut pradă sugestiilor vrăjmașe și gândurilor automate, zdrențe ale gândirii raționale, de la care așteaptă și chiar pretinde să-i potolească foamea și setea de absolut care i-au rămas și după lepădarea legăturii nemijlocite cu Dumnezeu (prin har).

Prin Întruparea și întreaga lucrare mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu, Dumnezeu ne-a dăruit, în Sfânta Biserică, harul vindecării minții noastre bolnave. Prin Botez și Sfintele Taine, El este deja în inima noastră, adică mintea-inimă e iarăși conectată la Sursa vieții de unde primim puterea și lumina necesare mai întâi vindecării firii și apoi sfințirii ei, îndumnezeirii.

Dar această lucrare care începe cu vindecarea pentru a ajunge la îndumnezeire, este o lucrare divino-umană. Este o lucrare la care se cere, datorită tainei libertății omului, deplina lui participare la lucrarea lui Dumnezeu. Și mulți oameni vor să ajungă la fericirea după care le tânjește inima, dar nu știu cum s-o facă. Și nu știu pentru că nu mai frecventează școala care este Biserica. Chiar și cei care merg la biserică și se spovedesc și împărtășesc, nu merg la școala Duhului care se predă în Biserică. Numai acolo învățăm să ne curățim mintea și inima de păcat și de urmările lui. Numai acolo vom dobândi iluminarea, învățând să ne rugăm în duh și adevăr până-L vom simți pe Duhul Sfânt rugându-Se în inima noastră și cele ce urmează apoi... Când cei din jur nu ne ascultă, nu ne înțeleg, nu vor binele care

i-ar ajuta, ci răul care îi distruge, ne e greu să nu-i privim cu mintea însetată de control și eficiență pentru că ea știe ce este „bine” și ce este „rău” și să nu-i simțim cu inima întunecată de frici, griji și îngrijorare. Atunci Îl putem uita pe Dumnezeu sau să-L folosim pentru a face ce ne dorim noi: binele așa cum îl vedem noi și cu orice preț, cu prețul călcării libertății celui alt!

Or, Domnul nu intră în aceste jocuri ale minții noastre și ne așteaptă cu răbdare să ne amintim de El și să ieșim din legile iubirii omenești ca să iubim cu iubirea Lui. Asta ne cere Domnu când ne spune să nu iubim pe nimeni mai mult decât pe El. Să renunțăm, să murim acelei dorințe de a se întâmpla lucrurile cum știm noi că e bine sau cum ne place nouă și să căutăm Împărăția Lui în chiar acele momente și situații. De îndată ce vom face asta „se vor adăuga nouă” *toate cele după care tânjim*. Să punem iubirea Lui în locul iubirii noastre posesive, tiranice, care controlează toate și dorește să fie totul după binele nostru, care nu e decât urmarea gustării din pomul cunoștinței binelui și răului.

Când ne vom da pe mâna Domnului cum ne dăm acum pe cea a „pilotului automat” nu vom mai avea nevoie de căderile care ne trezesc.

Rațiunea, mintea care ne minte.

Mintea omului, numită *nous* de Sfinții Părinți, nu este cea care cere ce nu-ți este de folos de la Domnul. Această *minte*, mintea care *ne minte*, ne duce în înșelare